

БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА  
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Циклова комісія фінансово-економічних дисциплін



**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Заступник директора навчальної  
роботи

*Марина Зайченко*  
Марина ЗАЙЧЕНКО

08 \_\_\_\_\_ 2023 р.



## ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

### РОБОЧА ПРОГРАМА

обов'язкової навчальної дисципліни циклу професійної підготовки  
здобувачів освіти спеціальності

**072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Робоча програма дисципліни «Фінанси підприємств» складена відповідно до освітньо-професійної програми для здобувачів освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Розробник: Степова Світлана Миколаївна, викладач вищої кваліфікаційної категорії.


Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних дисциплін

Протокол № 1 від 28.08.2023 року

Голова циклової комісії  Світлана СТЕПОВА

Схвалено методичною радою Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій

Протокол № 7 від 31.08 2023 року

Голова методичної ради  Марина ЗАЙЧЕНКО

## 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Компонент освітньої програми, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Цикл професійної підготовки  072 «Фінанси, банківська справа та страхування»  Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Обов'язкова	
Модулів: 1 Змістовних модулів: 1		<b>Рік підготовки:</b>	
		3-й	2-й
Загальна кількість годин - 90		<b>Семестр</b>	
		5-й	3-й
		<b>Лекції</b>	
		30 год.	6 год.
		<b>Практичні</b>	
		30 год.	6 год.
		<b>Самостійна робота</b>	
		30 год.	78 год.
Індивідуальні завдання:			
<b>Вид контролю:</b> диференційований залік			

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни “Фінанси підприємств” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є грошові відносини, які виникають у процесі господарської діяльності підприємств і пов’язані з формуванням власних і залучених коштів, їх використанням на фінансування витрат і інвестицій підприємства, утворенням і розподілом отриманого прибутку.

### ***Міждисциплінарні зв’язки:***

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни: Економічна теорія, Економіка підприємства, Фінанси, Гроші та кредит, Податкова система, Фінансове право.

Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну: Банківські операції, Фінансовий облік.

***Метою*** викладання навчальної дисципліни «Фінанси підприємств» є формування системи базових знань з теорії та практики фінансових відносин суб’єктів господарювання, фінансових ресурсів, фінансового планування та організації фінансової діяльності підприємств.

***Основними завданнями*** навчальної дисципліни “Фінанси підприємств” є вивчення сутності й функцій фінансів підприємств, фінансових ресурсів та джерел їх формування; організації фінансів підприємств; набуття навичок фінансових розрахунків; оволодіння методами фінансового планування, оцінювання фінансового стану.

### ***Після вивчення дисципліни студенти повинні:***

#### ***знати:***

- організацію діяльності щодо оборотних активів підприємства, випуску цінних паперів;
- кредитування і розрахунки;
- аналіз показників фінансових результатів і рентабельності, фінансового стану підприємства;
- розподіл і використання прибутку;
- фінансування поточної діяльності підприємства;
- планування податків;

#### ***уміти:***

- відкривати рахунки, депозити;

- отримувати кредити в комерційних банках;
- визначати рівень дивідендів або відсотків; способи підвищення платоспроможності підприємства; форму виплати дивідендів;
- аналізувати показники платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- виконувати роботу щодо оптимізації складу витрат, формування ефективних джерел їх фінансування, здійснення контролю за перебігом всіх стадій планування витрат; фінансові розрахунки потреб у коштах для забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності підприємства;
- здійснювати планування податків на підприємстві;
- контролювати повноту та своєчасність сплати податків на підприємстві;
- використовувати лізинг як сучасний фінансовий інструмент розширення інвестиційної діяльності.

### **3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

#### **Тема 1. ОСНОВИ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ**

Поняття, суть і місце фінансів підприємств у фінансовій системі. Функції фінансів як внутрішня властивість і форма прояву їх сутності. Поняття грошових фондів і фінансових ресурсів підприємств. Економічні методи та способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування фінансових ресурсів. Поділ коштів підприємств на власні, позичені та залучені.

Основи організації фінансів підприємств: саморегулювання, самоокупність і самофінансування. Сутність фінансової діяльності та управління нею. Зміст, завдання й організація фінансової роботи на підприємствах. Завдання та функції фінансових служб. Фінансовий менеджмент на підприємстві.

#### **Тема 2. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРАХУНКІВ**

Суть і значення грошових розрахунків в організації виробничо-господарської діяльності підприємства. Способи і форми розрахунків.

Організація готівкових розрахунків. Загальні принципи ведення касових операцій підприємством. Сфера застосування готівкових розрахунків.

Розрахунково-платіжна дисципліна та її вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств. Методика здійснення готівково-грошових розрахунків на підприємстві.

Організація безготівкових розрахунків. Сфера використання безготівкових розрахунків. Методика здійснення розрахунків платіжними дорученнями. Методика здійснення розрахунків платіжними вимогами-дорученнями. Методика здійснення розрахунків чеками. Методика здійснення розрахунків акредитивами. Вексельна форма розрахунків. Методика здійснення розрахунків за допомогою електронних платіжних карток.

#### **Практичне заняття**

Проведення сучасних готівкових та безготівкових розрахунків

#### **Тема 3. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ПІДПРИЄМСТВ З ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИМИ УСТАНОВАМИ**

Кругообіг коштів підприємства та необхідність участі кредитів для формування фінансових ресурсів підприємства. Класифікація кредитів, які надають підприємствам.

Банківське кредитування підприємств. Види банківських кредитів та їх характеристика. Умови та порядок отримання банківського кредиту. Методика оцінювання платоспроможності позичальника. Порядок нарахування відсотків

за кредитними операціями. Порядок погашення банківського кредиту підприємством.

Небанківське кредитування підприємств. Комерційне кредитування підприємств. Лізингове кредитування підприємств. Державне кредитування підприємств. Кредитування підприємств за рахунок коштів міжнародних фінансово-кредитних інститутів.

#### **Практичне заняття**

Оцінювання платоспроможності позичальника. Складання документів щодо отримання банківського кредиту. Нарахування відсотків за кредитними операціями.

### **Тема 4. ГРОШОВІ НАДХОДЖЕННЯ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ**

Характеристика грошових надходжень підприємств як внутрішніх і зовнішніх вхідних грошових потоків. Дохід (виручка) від реалізації – основне джерело грошових надходжень підприємств. Методи планування доходу (виручки) від реалізації – прямого та укрупненого розрахунку. Зміст доходів підприємства від фінансово-інвестиційної та іншої діяльності. Формування валового та чистого доходу підприємства. Вплив рівня цін на величину виручки від реалізації продукції. Рентабельність продукції.

Грошові надходження від фінансово-інвестиційної діяльності підприємства. Надходження від надання позик. Надходження від здачі майна в оренду. Надходження від лізингових операцій. Грошові надходження від реалізації основних засобів і нематеріальних активів.

Формування собівартості продукції і її вплив на прибуток. Інші витрати підприємства.

Прогнозування і планування прибутку підприємств. Методи розрахунку прибутку. Чистий прибуток підприємств, його розподіл і використання.

#### **Практичне заняття**

Розрахунок виручки від реалізації продукції, робіт і послуг. Прогнозування і планування прибутку підприємств. Складання звіту про фінансові результати.

### **Тема 5. ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ**

Сутність податків та їх функції. Система оподаткування підприємств та її становлення в Україні. Сутність податкової системи, принципи її побудови, види податків і джерела їх сплати.

Непряме оподаткування підприємств: вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств; мито, акцизний податок, податок на додану вартість.

Прямі податки. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності та інших доходів.

Рентна плата. Податок на майно.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Місцеві податки та збори. Спеціальні податкові режими.

### **Практичне заняття**

Розрахунок основних видів податків і зборів. Заповнення податкових декларацій. Податковий менеджмент.

## **Тема 6. ОБОРОТНІ АКТИВИ, ЇХ НОРМУВАННЯ**

Сутність, склад і структура обігових коштів. Класифікація та принципи організації обігових коштів. Визначення потреби в обігових коштах. Нормування обігових коштів для створення виробничих запасів. Джерела формування обігових коштів. Власні джерела формування обігових коштів. Використання банківських кредитів для формування обігових коштів. Залучення коштів інших суб'єктів господарювання.

Показники використання обігових коштів і шляхи прискорення їх обігу.

### **Практичне заняття**

Визначення потреби в обігових коштах. Розрахунок показників стану та використання обігових коштів. Розрахунок ефективності обігових коштів.

## **Тема 7. ФІНАНСУВАННЯ І КРЕДИТУВАННЯ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ**

Характеристика основних засобів. Сутність виробничих і невиробничих основних засобів, їх структура. Грошове оцінювання основних засобів за первісною (початковою), відновною, залишковою і ліквідною вартістю.

Сутність процесу відтворення основних засобів. Фізичне і моральне зношення основних засобів. Поняття амортизації і необхідність її нарахування. Методи нарахування амортизації. Прискорена амортизація. Економічна і податкова амортизація та сфера їх застосування.

Показники, які характеризують стан та ефективність використання основних засобів, методи їх розрахунку. Шляхи поліпшення використання основних засобів.

### **Практичне заняття**

Розрахунок показників стану та ефективності використання основних засобів. Розрахунок суми амортизації з використанням різних методів.

## **Тема 8. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ**

Фінансове планування як процес визначення потреб підприємства у фінансових ресурсах. Завдання та методи фінансового планування.



Особливості фінансового планування. Інформаційна база фінансового планування. Показники фінансової діяльності як вихідна база для фінансового планування.

Виконання фінансового плану. Контроль за виконанням фінансового плану. Зміст оперативного фінансування плану надходження коштів і платежів, його призначення.

### **Практичне заняття**

Складання фінансового плану підприємства.

## **Тема 9. ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ТА БАНКРУТСТВО**

Ознаки та причини фінансової кризи підприємства. Санація підприємства як шлях оздоровлення. Сутність фінансової санації. Характеристика основних етапів фінансової санації: розробка плану, проведення санаційного аудиту, менеджмент санації. Джерела коштів, які використовують для проведення санації, порядок її проведення.

Внутрішні резерви та джерела стабілізації. Зовнішні фінансові джерела санації підприємства. Державна фінансова підтримка санації підприємств. Розробка проекту фінансового оздоровлення підприємств.

**4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
«ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ»**

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
		денна форма				заочна форма		
		усього	у тому числі			у тому числі		
			лекції	практ.	самост.	лекції	практ.	самост.
1	Основи фінансів підприємств	4	2		2	1		3
2	Грошові кошти та організація розрахунків	12	4	4	4	1	1	10
3	Взаємовідносини підприємств з фінансово-кредитною системою	12	4	4	4	1	1	10
4	Грошові надходження та їх використання	9	4	2	3	1		8
5	Оподаткування підприємств	14	4	6	4		1	13
6	Оборотні активи, їх нормування	8	2	4	2		1	7
7	Фінансування і кредитування капітальних інвестицій	9	2	4	3		1	8
8	Фінансове планування	12	4	4	4	1	1	10
9	Фінансова санація та банкрутство	10	4	2	4	1		9
	<b>Всього за модулем 1</b>	<b>90</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>78</b>
	<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>78</b>

## 5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

### Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
Поняття фінансів підприємств Організація фінансової роботи на підприємстві	2
Готівкові розрахунки. Фінансові санкції за порушення порядку ведення готівкових розрахунків. Розрахунково-платіжна дисципліна	2
Безготівкові розрахунки. Вексельна, акредитивна та інші форми розрахунків	2
Види кредитів. Принципи кредитування. Порядок надання і погашення кредиту	2
Депозитні рахунки	2
Доходи підприємств. Джерела отримання доходів.	2
Витрати і собівартість. Прибуток і його використання	2
Оподаткування підприємств. Поняття податків і їх види. Податкова система і принципи оподаткування	2
Податковий менеджмент	2
Значення нормування оборотних активів. Порядок розрахунку нормативу оборотних активів. Показники ефективності використання оборотних засобів.	2
Фінансування і кредитування капітальних інвестицій. Аналіз показників використання основних засобів. Планування капітальних інвестицій.	2
Фінансове планування. Бізнес-план.	2
Методика складання окремих розділів бізнес-плану	2
Фінансова криза на підприємстві та її наслідки.	2
Санація підприємства. Ліквідаційна процедура на підприємстві	2
<b><i>Разом</i></b>	<b>30</b>

## 6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

### Заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
Поняття фінансів підприємств Організація фінансової роботи на підприємстві	1
Готівкові розрахунки. Фінансові санкції за порушення порядку ведення готівкових розрахунків. Розрахунково-платіжна дисципліна	1
Види кредитів. Принципи кредитування. Порядок надання і погашення кредиту	1
Доходи підприємств. Джерела отримання доходів.	1
Фінансове планування. Бізнес-план.	1
Фінансова криза на підприємстві та її наслідки.	1
<b>Разом</b>	<b>6</b>

## 7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

### Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
ПР 1. Готівкові розрахунки на підприємстві	2
ПР 2. Сучасні безготівкові розрахунки	2
ПР 3. Отримання банківського кредиту	2
ПР 4. Погашення кредиту і відсотків	2
ПР 5. Грошові надходження підприємств і їх використання	2
ПР 6. Розрахунок загальнодержавних податків	2
ПР 7. Розрахунок місцевих податків	2
ПР 8. Податковий менеджмент	2
ПР 9. Нормування оборотних активів	2
ПР 10. Розрахунок ефективності використання ОА	2
ПР 11. Методи нарахування амортизації	2
ПР 12. Капітальні інвестиції	2
ПР 13. Складання фінансового плану	2
ПР 14. Бізнес-план	2
ПР 15. Процедура санації і ліквідації підприємства	2
<b>Разом</b>	<b>30</b>

## 8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

### Заочна форма навчання

Назва теми	Кількість годин
ПР 1. Сучасні готівкові та безготівкові розрахунки на підприємстві	1
ПР 2. Погашення кредиту і відсотків	1
ПР 3. Розрахунок податків	1
ПР 4. Нормування оборотних активів	1
ПР 5. Методи нарахування амортизації	1
ПР 6. Складання фінансового плану	1
<i>Разом</i>	<b>6</b>

## 9. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

### Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи фінансів підприємств	2
2	Грошові кошти та організація розрахунків	4
3	Взаємовідносини з фінансово-кредитною системою	4
4	Грошові надходження та їх використання	3
5	Оподаткування підприємств	4
6	Оборотні активи, їх нормування	2
7	Фінансування і кредитування капітальних інвестицій	3
8	Фінансове планування	4
9	Фінансова санація і банкрутство підприємств	4
	<i>Разом</i>	<b>30</b>

## 10. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

### Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи фінансів підприємств	3
2	Грошові кошти та організація розрахунків	10
3	Взаємовідносини з фінансово-кредитною системою	10
4	Грошові надходження та їх використання	8

5	Оподаткування підприємств	13
6	Оборотні активи, їх нормування	7
7	Фінансування і кредитування капітальних інвестицій	8
8	Фінансове планування	10
9	Фінансова санація і банкрутство підприємств	9
	<b>Разом</b>	<b>78</b>

## 11. ТЕМИ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

## 12. МЕТОДИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

### **I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:**

#### 1) За джерелом інформації:

Словесні (бесіда, розповідь, пояснення, лекції тощо) характерні тим, що інформацію для засвоєння здобувач освіти отримує вербальними засобами, тобто через слово.

Наочні – інформація для засвоєння одержується на основі сенсорно-перцептивної діяльності (демонстрування, ілюстрації, показ об'єкта, моделі).

Практичні - суть їх у тому, що шляхом виконання практичних дій здобувач освіти отримує деяку інформацію, яку аналізує, робить висновки і приходять до тих знань, які необхідно засвоїти. Особливість методу в тому, що діяльність з одержання знань накладається в часі на діяльність з їх застосування, що дає винятково важливий педагогічний ефект.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача, самостійна робота здобувачів освіти: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

### **II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:**

1) бесіда або діалог з аудиторією;

2) створення ситуації пізнавальної новизни;

- 3) створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо)
- 4) навчальні дискусії;
- 5) сократична бесіда;
- 6) проблемне запитання;
- 7) аналіз конкретних ситуацій;
- 8) заняття з використанням техніки зворотного зв'язку;
- 9) консультація тощо.

### 13. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

За місцем у навчальному процесі розрізняють попередній, поточний, періодичний, підсумковий види контролю.

**Попередній контроль** – використовують перед вивченням нової теми на початку семестру для з'ясування загального рівня підготовки здобувачів освіти з дисципліни, щоб передбачити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

**Поточний контроль** – спостереження викладача за навчальною діяльністю здобувачів освіти на занятті. Метою його є отримання оперативних даних про рівень знань здобувачів освіти і якість навчальної роботи на занятті, оптимізація управління навчальним процесом.

**Періодичний (тематичний) контроль** – виявлення й оцінювання засвоєних на кількох попередніх заняттях знань, умінь здобувачів освіти з метою визначення, наскільки успішно вони володіють системою знань, чи відповідають ці знання програмі. Різновидом періодичного є тематичний контроль, що полягає у перевірці та оцінюванні знань здобувачів освіти з кожної теми і спрямований на те, щоб усі належно засвоїли кожну тему.

**Підсумковий контроль** здійснюється наприкінці семестру.

Підсумкову оцінку за семестр виставляють за результатами тематичного оцінювання.

Навчальні досягнення здобувачів освіти з дисципліни «Фінанси підприємств» оцінюються за кредитно-трансферною системою ЄКТС, в основу якої покладено принцип прозорості, об'єктивності, індивідуальності та певної уніфікованості. Головне завдання при цьому – досягти найбільш ефективного та об'єктивного оцінювання, яке повинне одночасно виконувати контролюючу й мотивуючу функції. Кожен модуль включає лекційні та практичні заняття, самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід до виконання завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - диференційований залік.

#### **14. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій».

Формами семестрової атестації є диференційований залік.

Рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни складається з рейтингу з навчальної роботи та рейтингу з атестації.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

#### **Співвідношення між національними та ЄКТС оцінками і рейтингом здобувача освіти**

<b>Рейтинг здобувача освіти (бали)</b>	<b>Оцінка національна за складання</b>	
	<b>екзаменів, диференційованих заліків</b>	<b>заліків</b>
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
00-59	Незадовільно	Не зараховано



## ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

№ п/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Результат
<b>Модуль 1</b>				
1.	Лекційні заняття	2	15	30
2.	Практична робота	3	15	45
3.	Модульна контрольна робота	25	1	25
<b>Всього за модулем</b>				<b>100</b>

### 15. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Підручники та посібники.
2. Конспекти лекцій.
3. Лекції на електронних носіях.
4. Матеріали для самостійного вивчення на електронних носіях.
5. Методичні вказівки до практичних занять.
6. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Вивчення дисципліни здобувачами освіти передбачає вміння використовувати різні інформаційні ресурси – опубліковану українську та іноземну літературу (нормативні документи, підручники, навчальні посібники, наукові періодичні та монографічні видання, словники, довідники тощо), методичну літературу та Інтернет-джерела.

### 16. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

#### Основна література

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
2. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.
3. Ковальчук Н.О., Федішин М.П., Жаворонок А.В., Абрамова А.С. Управління фінансовою санацією підприємства: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 231 с.
4. Корпоративні фінанси: навч. посіб./Ковальчук Н.О., Е.О. Юрій. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с.

5. Нікола С.А. Фінанси підприємств : навч. посіб. – ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2020. – 206 с.

6. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрміїчук Н.І. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с.

7. Фінанси підприємств: навч. посібник/за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.

8. Фінанси підприємств: навчальний посібник /Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.

9. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник/ За заг. ред. к.е.н. Юрія Е.О. – Чернівці: Видавництво «Рута», 2017. – 342с.

### **Додаткова література**

1. Колісник М.К. Фінансова санація і антикризове управління підприємством : навч. посіб. / М.К. Колісник, П.Г. Ільчук, П.І. Відлий. – Київ : Кондор, 2007. – 272 с.

2. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко, Я. Клиженко. – 3-тє вид., перероб. та доп. – Харків : Фактор, 2012. – 208 с.

3. Кондрашихін А.Б. Фінансова санація : банкрутство підприємств : навч. посіб. / А.Б. Кондрашихін, Т.В. Пепа, В.О. Федорова. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.

4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>Бечко П.К. Податковий менеджмент. Навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2022. – 288 с.

### **Інформаційні ресурси**

Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>.

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство економіки України <http://www.me.gov.ua>

Державна фіскальна служба України <http://www.me.gov.ua>

Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>

Законодавство України <http://www.zakon/rada.gov.ua>